

FOTO: LARS G. SÄSTRÖM

Anders Retzius porträtterad år 1899 av Axel Jungstedt. Målningen tillhör Svenska Läkaresällskapet.

År 1997 var det Björn Folkow (t v) som fick motta medaljen ur ordföranden Claes-Göran Westrins hand.

Guld till förtjänta vetenskapsmän

Svenska Läkaresällskapet har tre unika belöningsmedaljer i guld för vetenskaplig förtjänst, vilka utdelas vart tionde år. En av dem har slagits för att hedra minnet av Anders Retzius.

Anders Retzius föddes 1796 i Lund, där fadern efter omfattande naturvetenskapliga studier blev professor i naturalhistoria 1795. Anders

blev medicine doktor i Lund 1819 och tf professor i anatomi vid Karolinska institutet 1824. Hans forskning inriktades mot att fördjupa kännedomen om de mer komplicerat byggda ryggradsdjurens utvecklingshistoria. Genom sina jämförande studier gjorde han viktiga upptäckter bl a inom nerv- och kärlsystemets anatomi. Retzius utnyttjade tidigt mikroskopi och framlade i Vetenskapsakademiens handlingar 1836 resultatet av sina studier över tandbenets struktur, särskilt angående de sk tandkanalerna i dentinet.

Retzius betraktades av sin samtid som en av landets ledande naturvetenskapsmän. Han hade ett rikt internationellt kontaktnät. Inom Svenska läkaresällskapet var han ordförande under två perioder. Till hundraårsdagen »af den store vetenskapsmannens födelse» beslöt sällskapet slå en medalj.

Den utdelades första gången 1897; till 1827 vart femte år, därefter vart tionde år, varannan gång till en anatom, varannan till en fysiolog.

Vid sällskapets årshögtid 1997 gavs Retziusmedaljen till professor emeritus *Björn Folkow*, Göteborg,

för »hans pionjärbete i utforskandet av cirkulationens regulation och därifrån utformade hypoteser om uppkomsten av hypertoni».

Bland de fysiologer som i modern tid tilldelats utmärkelsen märks professorn i fysiologi *Torsten Thunberg* som 1937 fick medaljen »för en banbrytande forskargärning inom så vitt skilda grenar av de fysiologiska vetenskaperna som sinnesfysiologiens, den intermediära ämnesomsättningens och oxidationens samt den yttre andningens områden».

År 1957 var det professorn i neurofysiologi vid Karolinska institutet, tillika Nobelpristagaren, *Ragnar Granit*, som fick belöningen för sina arbeten inom neurofysiologien.

År 1977 fick professorn i fysiologi vid Aarhus universitet, med dr *Jens Skou* motta detaljen för sina epokgörande studier av aktiv natriumtransport över cellmembran, en forskning som 1997 belönades med ett delat Nobelpris i kemi.

S Åke Lindgren
sekreterare
Svenska Läkaresällskapet
1966–1976

**MEDICIN
HISTORISK**
paus

Medicinhistoriska
ögonblicksbilder,
i form av en kort text
till en bra bild,
välkomnas!

»Medicinhistorisk paus»
Läkartidningen
Box 5603
114 86 Stockholm

Redaktör:
Kristina Räf